

Regeringens proposition

1985/86: 68

om ändrat huvudmannskap för tandvården
vid universitetet i Umeå

Prop.
1985/86: 68

Regeringen föreslår riksdagen att anta de förslag som har tagits upp i bifogade utdrag ur regeringsprotokollet den 28 november 1985.

På regeringens vägnar

Olof Palme

Lennart Bodström

Propositionens huvudsakliga innehåll

I propositionen föreslås att riksdagen bemyndigar regeringen att godkänna en uppgörelse som innebär att huvudmannskapet för den tandvård som bedrivs vid universitetet i Umeå överförs till Västerbottens läns landstingskommun den 1 januari 1987. I propositionen tas även upp frågor om drift- och investeringsersättningar samt om vissa lokalfrågor.

Utdrag ur protokoll vid regeringssammanträde den 28 november 1985.

Närvarande: statsministern Palme ordförande och statsråden I. Carlsson, Lundkvist, Feidt, Sigurdsen, Gustafsson, Leijon, Hjelm-Wallén, Peterson, Andersson, Bodström, Göransson, Gradin, Dahl, R. Carlsson, Holmberg, Hellström, Wickbom, Johansson, Hultström och Lindqvist.

Föredragande: statsrådet Bodström.

Proposition om ändrat huvudmannskap för tandvården vid universitetet i Umeå.

---

1 Avtal om ändrat huvudmannskap för tandvården vid universitetet i Umeå.

Statens förhandlingsnämnd (SFN) har med skrivelse den 10 september 1985 lämnat över protokoll, fört vid förhandlingar den 4 september 1985 mellan SFN och företrädare för Västerbottens läns landstingskommun (VLL) om ändrat huvudmannskap för tandvården vid universitetet i Umeå, m. m. Till protokollet är fogade följande bilagor:

1. Avtal om ändrat huvudmannskap för tandvården vid universitetet i Umeå.
2. Avtal om samarbete om tandläkarutbildning och forskning i Umeå.
3. Avtal om ekonomisk reglering i samband med ändrat huvudmannskap för tandvården vid universitetet i Umeå, m. m.

Vad som överenskommits gäller under förbehåll att det godkänns av regeringen och av Västerbottens läns landsting genom beslut som vinner laga kraft.

SFN:s skrivelse och protokollet med de bilagda avtalen bör fogas till propositionen som *bilaga 1*.

Odontologisk utbildning och forskning bedrivs vid universiteten i Lund, Göteborg och Umeå samt vid karolinska institutet. En stor del av utbildningen på tandläkarlinjen består av klinisk verksamhet. De studerande utför därvid tandvård på patienter. Lärarna utför förutom en omfattande specialistvård vissa andra åtgärder som inte är lämpliga att utföras av studerande.

En redogörelse för den nuvarande organisationen av tandvården vid dessa enheter lämnades av utredningen rörande viss klinisk odontologisk verksamhet i betänkandet (Ds U 1977: 18) Tandvård med odontologisk utbildning och forskning. Utredningens förslag redovisades relativt utförligt i prop. 1978/79: 41 om tandläkarnas utbildning m. m.

Den kliniskodontologiska verksamheten bedrivs inom ramen för en tandvårdscentral vid var och en av de berörda högskoleenheterna. Vid dessa centraler förekommer allmäntandvård för barn och vuxna, specialtandvård samt sjukhustandvård. Centralerna skall vara sammanhållna utbildnings- och vårdenheter, där utbildningsmomenten integreras i tandvården med patienternas vårdbehov i centrum för verksamheten. Lärarna är tillika tandläkare och ansvarar i denna egenskap för vården. Tandvården vid centralerna är genom avtal mellan staten och berörda folktandvårdshuvudmän samordnad med dessa huvudmäns tandvård.

Av utredningen rörande viss klinisk odontologisk verksamhet som låg till grund för prop. 1978/79: 41 om tandläkarnas utbildning m. m. framgår bl. a. att den nuvarande organisationen inte i alla delar fungerar tillfredsställande. Utredningens grundläggande ståndpunkt var att det är nödvändigt att få en organisation för den kliniska verksamheten som i sin helhet är mer patientanpassad och därmed mer vårdinriktad än den nuvarande. Utredningen ansåg att en sådan organisation utgör den bästa grunden för rekrytering av patienter. En god tillgång på patienter är en nödvändig förutsättning för utbildningen och forskningen.

I SFN:s skrivelse har också lämnats en redogörelse för tidigare utredningar och bl. a. för de överväganden som redovisades i prop. 1978/79: 41 och riksdagens beslut i anledning därav (UbU 23, rskr 205).

En uppgörelse har nu träffats som innebär att V.L. övertar huvudmannaskapet för tandvården vid universitetet i Umeå den 1 januari 1987. Genom denna huvudmannaskapsförändring tas ytterligare ett steg i den utveckling som ägt rum under de senaste decennierna och som har inneburit en successiv avveckling av statens historiskt betingade huvudmannaskap för delar av hälso- och sjukvården. Uppgörelsen utgör således ett steg i utvecklingen mot ett enhetligt landstingskommunalt huvudmannaskap för den offentliga hälso- och sjukvården.

2 Föredragandens överväganden

Omfattningen och inriktningen av tandvården vid de statliga tandvårdscentralerna bestäms f. n. i första hand av de resurser som staten ställer till förfogande för utbildningens och forskningens behov. Ett kommunalt huvudmannaskap även för den tandvård som bedrivs i anslutning till den odontologiska utbildningen och forskningen skapar enligt min mening bättre förutsättningar för en från bl. a. samhällsekonomiska synpunkter väl avvägd planering för denna tandvård. Vidare innebär det att den kliniska utbildningen och forskningen anknyts till en organisation som är uppbyggd med hänsyn till patienterna och tandvården.

Genom tandvårdslagen (1985: 125) har numera landstingskommunernas skyldighet att planera all tandvård inom resp. landstingsområde lagts fast. Skälen för ett ändrat huvudmannaskap för tandvården vid högskoleenheterna har därmed ytterligare förstärkts.

Den träffade uppgörelsen innebär att V.L. s resurser för tandvård – bl. a. resurser inom universitetets nuvarande statliga tandvårdscentral –

enligt samarbetsavtal skall stå till förfogande för utbildning och forskning vid universitetet i Umeå.

I det samarbetsavtal som har träffats slås inledningsvis fast att staten är huvudman för tandläkarutbildningen och forskningen. Vidare konstateras att VLL är huvudman för folk tandvården och att VLL skall planera för all tandvård inom landstingsområdet.

Samarbetsavtalet överensstämmer i allt väsentligt med det avtal om samarbete om läkarutbildning och forskning som gäller mellan staten och berörda huvudmän för hälso- och sjukvården. En redogörelse för detta avtal har lämnats i prop. 1984/85: 28 om uppgörelse med avtalsreglering för samarbete om läkarutbildning och forskning (SoU 7, rskr 69).

Jag anser det värdefullt att samarbetet mellan staten och huvudmännen för hälso- och sjukvården i fråga om tandläkarutbildningen och forskning- en inom de kliniskodontologiska ämnesområdena utformas på ett sätt som överensstämmer med vad som gäller för motsvarande samarbete om läkarutbildningen och forskningen inom de medicinskkliniska ämnesområdena. Detta underlättar en samverkan mellan medicinsk och odontologisk utbildning och forskning.

Uppgörelsen innebär bl. a. att Västerbottens läns landstingskommun (VLL) skall inrätta tjänster som assistenttandläkare enligt befodringsgrunder och med arbetsuppgifter m. m. som motsvarar vad som nu gäller för tjänster som assistenttandläkare vid högskoleenheterna. Uppgörelsen innebär inte någon annan ändring i fråga om dessa tjänster än den som följer av att de nuvarande tjänsterna vid universitetet i Umeå ersätts av tjänster hos VLL.

Tjänsterna som assistenttandläkare vid högskoleenheterna tillsätts genom förordnande tills vidare för högst tre år i sänder. Enligt uppgörelsen skall detta, om inte annat senare överenskommes mellan parterna, även gälla de assistenttandläkartjänster som VLL skall inrätta. Detta kräver vissa författningsändringar. Jag har inhämtat att chefen för socialdepartementet avser att föreslå regeringen en förordning med sådana ändringar.

I uppgörelsen regleras också bl. a. ett antal frågor om statlig investeringssättning för vissa byggnadsobjekt som omfattas av bestämmelserna om sådan ersättning i gällande avtal om samarbete om läkarutbildning och forskning.

Lokalplaneringen för den kliniskodontologiska verksamheten i Umeå har setts över i anledning av att riksdagen fastställt planeringsramen för tandläkarlinjen i Umeå till 60 nybörjarplatser per år fr. o. m. budgetåret 1984/85. Jämfört med tidigare planer, som utgick från en planeringsram av 100 nybörjarplatser per år, har lokalytorna för den odontologiska verksamheten minskats. En redogörelse för denna planering har lämnats i SFN:s skrivelse. Uppgörelsen innehåller en slutlig reglering av byggnads- och utrustningskostnaderna för den kliniskodontologiska verksamheten.

Vid beräkningen av förslagsanslaget Bidrag till undervisningssjukhus m. m. under socialdepartementets huvudtitel har beaktats medelsbehovet budgetåret 1985/86 för statliga investeringssättningar som avser ifrågavarande ändamål.

Av kostnaderna för den verksamhet som VLL skall överta skall staten för andra halvåret 1986 enligt uppgörelsen svara för 12,5 milj. kr. i kostnadsläget maj 1984. Beloppet skall i särskild överenskommelse anpassas till kostnadsläget andra halvåret 1986.

För VLL: s sättaganden enligt samarbetsavtalet, som gäller fr. o. m. den 1 januari 1987, skall staten lämna drift- och investeringsersättning. Driftersättningen skall fastställas enligt särskild överenskommelse med beaktande av bl. a. antalet utbildningsplatser, fastställda utbildningsplaner och den befintliga forskningsorganisationen samt intäkterna i den tandvårdande verksamheten. Som grund för kommande förhandlingar om driftersättningen för åren 1987, 1988 och 1989 skall enligt uppgörelsen ligga ersättningsbelopp om resp. 27, 25 och 24 milj. kr. i kostnadsläget maj 1984. Dessa belopp har fastställts med utgångspunkt i den successiva minskning av antalet utbildningsplatser som följer av att antalet nybörjarplatser fr. o. m. läsåret 1984/85 minskats från 40 till 30 per termin.

Efter att ha samrått med chefen för socialdepartementet förordar jag att uppgörelsen godtas för statens del. Regeringen bör således inhämta riksdagens bemyndigande att godkänna uppgörelsen och därigenom ikläda staten de ekonomiska förpliktelser som följer av avtalen. Jag vill understryka vikten av att SFN skyndsamt fortsätter sitt arbete i syfte att träffa uppgörelse om ett ändrat huvudmannaskap för tandvården även vid övriga berörda högskoleenheter. Jag utgår från att ett sådant arbete kommer att bedrivas i nära samverkan med dessa enheter och under hänsynstagande till de speciella förutsättningar som kan föreligga på var och en av de aktuella högskoleorterna.

Efter samråd med chefen för socialdepartementet anser jag att ifrågavarande drift- och investeringsersättningar – i likhet med motsvarande ersättningar enligt samarbetsavtalen om läkarutbildning och forskning – bör bestridas från förslagsanslaget Bidrag till undervisningssjukhus m. m. under socialdepartementets huvudtitel. Detsamma bör gälla nyssnämnda belopp av 12,5 milj. kr. i 1984 års kostnadsläge avseende andra halvåret 1986. I samband härmed upphör medelsbehovet för ändamålet under anslaget Vissa tandvårdskostnader. Vissa kostnader skall dock även fortsättningsvis bestridas från anslag under utbildningsdepartementets huvudtitel.

Beträffande medelsberäkningen för budgetåret 1986/87 avser jag att återkomma i 1986 års budgetproposition. Jag har inhämtat att chefen för socialdepartementet avser att göra detsamma.

3 Hemställan

Med hänvisning till vad jag har anfört hemställer jag att regeringen föreslår riksdagen

att bemyndiga regeringen att godkänna uppgörelsen den 4 september 1985 om ändrat huvudmannaskap för tandvården vid universitetet i Umeå, m. m.

Prop. 1985/86: 68

4 Beslut

Regeringen ansluter sig till föredragandens överväganden och beslutar att genom proposition föreslå riksdagen att antaga de förslag, som föredraganden har lagt fram.

Statens förhandlingsnämnds skrivelse den 10 september 1985 om ändrat huvudmannaskap för tandvården vid universitetet i Umeå, m. m.

(1 protokoll med 3 bilagor)

Statens förhandlingsnämnd (SFN) underställer regeringen för prövning protokoll fört vid förhandlingar den 4 september 1985 mellan SFN och företrädare för Västerbottens läns landstingskommun (VLL) om ändrat huvudmannaskap för tandvården vid universitetet i Umeå, m. m. Till protokollet är fogade:

1. avtal om ändrat huvudmannaskap för tandvården vid universitetet i Umeå (*bilaga 1*),
2. avtal om samarbete om tandläkarutbildning och forskning i Umeå (*bilaga 2*),
3. avtal om ekonomisk reglering i samband med ändrat huvudmannaskap för tandvården vid universitetet i Umeå, m. m. (*bilaga 3*),

Vad som överenskommits gäller under förbehåll att det godkänns av regeringen och av Västerbottens läns landsting genom beslut som vinner laga kraft.

Bakgrund

Av den redovisning som lämnades i prop. 1978/79:41 om tandläkarnas utbildning m. m. (s. 8) framgår att en stor del av utbildningen på tandläkarlinjen består av klinisk verksamhet. De studerande utför därvid under lärares överinseende tandvård på patienter. Också lärarna utför tandvård. Ifrågakommande kliniskt odontologiska verksamhet bedrivs inom ramen för statliga tandvårdscentraler. Där förekommer allmäntandvård för barn och vuxna, specialisttandvård samt sjukhustandvård. Centralerna skall vara sammanhållna utbildnings- och vårdenheter, där utbildningsmomenten integreras i tandvården.

Den nuvarande organisationen med tandvårdscentraler bygger på odontologiska förhandlingssakkunnigas betänkande (SOU 1961:36) Tandvården vid de odontologiska läroanstalterna. De sakkunnigas förslag innebar att den kliniska tandläkarutbildningen skulle organiseras efter i stort sett liknande principer som gäller för den kliniska läkarutbildningen.

De sakkunniga räknade med kommunalt huvudmannaskap för den tandvårdande verksamheten. I prop. 1962:104 anslöt sig dåvarande chefen för ecklesiastikdepartementet till förslaget om principer för organisationen. Främst med hänsyn till vad som hade framkommit vid remissbehandlingen föreslogs dock att formen med staten som huvudman skulle behållas tills vidare. Riksdagen beslutade i enlighet med detta (SU 144, rskr 322).

I ovan nämnda prop. 1978/79:41 erinrades om att väsentliga förändringar skett sedan 1962 års beslut om de statliga tandvårdscentralerna. Bl. a. hade landstingskommunerna och kommunerna utanför landstingskommuner genom 1974 års folktandvårdslag ålagts ett tandvårdsansvar för alla barn och

ungdomar upp till och med 19 års ålder samt ansvar för specialisttandvården. Samtidigt därmed infördes den allmänna tandvårdsförsäkringen. Utvecklingen hade således ändrat förutsättningarna för att bedriva tandvårdsverksamhet i anslutning till odontologisk utbildning och forskning i nuvarande organisatoriska former. Mot denna bakgrund tillkallades utredningen (U 1975: 01) rörande viss klinisk odontologisk verksamhet. Utredningen lade fram betänkandet (Ds U 1977: 18) Tandvård med odontologisk utbildning och forskning.

Utredningen visade att den nuvarande organisationen i vissa avseenden inte fungerade tillfredsställande. Utredningens grundläggande ståndpunkt var att det var nödvändigt att i framtiden nå en organisation för den kliniska verksamheten som i sin helhet var mer patientanpassad och därmed mer vårdinriktad än den nuvarande. Utredningen ansåg att en sådan organisation utgjorde den bästa grunden för rekrytering av patienter till utbildning och forskning.

Dåvarande chefen för utbildningsdepartementet erinrade i propositionen (s. 10) om att principen att den kliniska verksamheten skulle organiseras med patienten i centrum låg till grund för ovannämnda riksdagsbeslut år 1962. Utvecklingen hade enligt departementschefens mening visat att denna ståndpunkt var riktig. Det gällde att nu ytterligare befästa denna princip och att i anslutning till den konkret arbeta fram en organisation av den kliniska verksamheten som i sin helhet var mer patientanpassad och därmed mer vårdinriktad än den nuvarande. Han ansåg att utredningens principiella utgångspunkt var den riktiga och erinrade om att motsvarande principiella resonemang helt hade godtagits i fråga om medicinskt klinisk utbildning och forskning.

Utifrån principen att den kliniska verksamheten skall bedrivas inom ramen för en organisation som i första hand organiseras utifrån patient- och tandvårdsaspekter anslöt sig departementschefen (s. 11) till ståndpunkten att en sådan organisation fordrar en enhetlig planering och ledning och att detta i sin tur fordrar ett enhetligt huvudmannaskap. Enligt departementschefens mening (s. 13) vore det en inte godtagbar lösning att staten tvingades öka sitt ansvar för denna del av den offentliga vården. Tvärtom ansåg han att strävan är och bör vara att så långt som möjligt samla allt vårdansvar hos de landstingskommunala/kommunala huvudmännen. Han förordade av bl. a. detta skäl ett samlat landstingskommunalt/kommunalt huvudmannaskap för tandvården.

Vid riksdagsbehandlingen av prop. 1978/79: 41 ansåg utbildningsutskottet (UbU 23, rskr 205), att ett överförande till landstingskommunalt/kommunalt huvudmannaskap för tandvården vid tandvårdscentralerna var angeläget.

Regeringen uppdrog den 23 maj 1979 åt SFN att förhandla med berörda kommuner och landstingskommuner om ifrågasvarande huvudmannaskapsändring.

Folktandvårdshuvudmännen företrädde i förhandlingarna med SFN av en gemensam förhandlingsdelegation. Av skäl som Landstingsförbundet redovisat i en skrivelse den 21 februari 1985 till regeringen beslutade delegationen emellertid att avbryta förhandlingarna med rätt för enskild

huvudman som så önskade att i egna förhandlingar med staten träffa överenskommelse om annan lösning.

På grundval av erfarenheterna från de förhandlingar som förts har SFN kommit till slutsatsen att bl. a. de olika förutsättningarna på berörda högskoleorter gör det svårt att föra gemensamma förhandlingar för samtliga dessa orter.

Som bakgrund till att föreliggande uppgörelse nu kunnat träffas kan först erinras om att det uppdrag som år 1958 lämnades odontologiska förhandlingssakkunniga föranleddes av att riksdagens revisorer funnit att vissa problem vid de dåvarande tandläkarhögskolorna till huvudsaklig del syntes ha lösts vid det dåvarande tandläkarinstitutet i Umeå. Organisationen i Umeå kom också att till stor del ligga till grund för de förslag som de sakkunniga lade fram i sitt betänkande och – efter ovannämnda riksdagsbeslut år 1962 – för uppbyggnaden av tandvården vid enheterna i Göteborg och Huddinge.

I detta sammanhang kan också erinras om att – mot bakgrund av vad riksdagens utbildningsutskott hade uttalat i anledning av prop. 1979/80: 25 (UbU 14, rskr 120) – dåvarande chefen för utbildningsdepartementet i december 1979 uppdrog åt SFN att skyndsamt utreda förutsättningarna för att bygga ut tandläkarutbildningen i Umeå. Detta resulterade i en överenskommelse som redovisades i prop. 1979/80: 148 (s. 54). Den innebar att den lokalplanering som hade inletts i syfte att förbättra de bristfälliga lokalmässiga förhållanden för den kliniskt odontologiska verksamheten vid universitetet i Umeå skulle inriktas på att göra det möjligt att också öka antalet nybörjarplatser på tandläkarlinjen från 60 till 100 per år. Överenskommelsen innebar vidare att VLL åtog sig att planera och organisera tandvården inom landstingsområdet i samråd med universitetet så att patientunderlaget för tandläkarutbildningen garanterades.

I nämnda prop. 1978/79: 148 (s. 54) pekade dåvarande chefen för utbildningsdepartementet på att en kraftig ökning av tandläkarutbildningen i Umeå borde kunna verksamt bidra till att häva den tandläkarbrist som alltför ofta förekom bl. a. i det inre av Norrland. Vidare pekade han på den lokaliseringspolitiska effekten.

I anledning av prop. 1979/80: 148 (UbU 35, rskr 388) godkände riksdagen riktlinjer som bl. a. innebar att antalet nybörjarplatser på tandläkarlinjen i Umeå skulle ökas från 60 till 100 per år.

En ökning med 20 till 80 platser per år fr. o. m. höstterminen 1981 genomfördes efter beslut i anledning av 1981 års budgetproposition (UbU 1980/81: 29, rskr 354). Samtidigt godkände riksdagen riktlinjer för planering och dimensionering av tandläkarutbildningen som bl. a. innebar att planeringen av lokaler för tandläkarutbildningen i Umeå skulle bygga på förutsättningen att tillskottet skulle vara 40 platser. Därigenom kunde en ökning med ytterligare 20 platser genomföras senare.

Ovannämnda lokalplanering resulterade i ett förslag om att en nybyggnad (byggnad 1D) skulle uppföras i anslutning till den byggnad (byggnad 1A) vid regionsjukhuset i Umeå som då inrymde huvuddelen av universitetets kliniskt odontologiska verksamhet. De lokaler för pedodonti och ortodonti (barntandvård och tandreglering) som var förlagda till en byggnad vid Norrlandsgatan i Umeå centrum skulle därvid friställas.

Lokalplaneringen bedrevs av staten och VLL i nära samarbete. Planeringen utgick från de principer som riksdagen hade godkänt i anledning av ovannämnda prop. 1978/79:41 och som bl. a. innebar att den kliniska verksamheten skulle organiseras med patienten i centrum. Förhållandet att förhandlingar pågick om ändrat huvudmannaskap för tandvården beaktades även vid lokalplaneringen.

Riksdagen har fr. o. m. budgetåret 1984/85 fastställt planeringsramen för tandläkarlinjen vid universitetet i Umeå till 60 nybörjarplatser per år (UbU 1983/84: 21, rskr 239). I anledning därav har lokalplaneringen setts över. En redogörelse för resultatet av denna översyn lämnas i det följande.

Vad som redovisats ovan om uppbyggnaden av tandläkarutbildningen i Umeå sedan slutet av 1950-talet liksom det nära samarbetet mellan staten och VLL som ägt rum i lokal- och utrustningsplaneringen för den kliniskt odontologiska verksamheten har utgjort grunden för de förhandlingar som nu slutförts.

SFN:s strävan är att under den närmaste tiden få till stånd förhandlingar med huvudmännen för folktandvården på övriga berörda högskoleorter om ett ändrat huvudmannaskap för den tandvård som högskoleenheterna nu bedriver.

Förhandlingsresultatet

Parterna är ense om att utvecklingen av den odontologiska utbildningen och forskningen vid universitetet i Umeå liksom av tandvården i Västerbottens län bäst främjas genom att VLL övertar huvudmannaskapet för den tandvård som universitetet nu bedriver.

Den träffade uppgörelsen innebär att VLL den 1 januari 1987 övertar huvudmannaskapet för nämnda tandvård och för den tandsköterskeutbildning som universitetet nu bedriver. Parterna har den 17 januari 1985 träffat ett avtal som innebär att den statliga tandteknikerutbildningen i Umeå avvecklas. Detta avtal godkändes av regeringen den 11 juli 1985.

Konstruktionen av avtalet om ändrat huvudmannaskap för tandvården vid universitetet i Umeå (huvudmannaskapsavtalet) följer i allt väsentligt de principer som tillämpats vid tidigare avtal om ändrat huvudmannaskap för karolinska sjukhuset och för akademiska sjukhuset.

I avtalet om samarbete om tandläkarutbildning och forskning i Umeå (samarbetsavtalet) slås inledningsvis fast att staten är huvudman för tandläkarutbildningen och forskningen samt att VLL är huvudman för folktandvården och skall planera all tandvård inom landstingsområdet. Avtalet överensstämmer i allt väsentligt med det avtal om samarbete om läkarutbildning och forskning (jfr prop. 1984/85: 28) som gäller mellan staten och berörda huvudmän för hälso- och sjukvården.

Arbetstagare vid universitetet som är anställda inom den övertagna verksamheten erbjuds anställning hos VLL. Som framgår av bilaga A till samarbetsavtalet skall VLL inrätta tjänster som assistenttandläkare med arbetsuppgifter m. m. som motsvarar vad som gäller för tjänsterna som assistenttandläkare vid universitetet. Uppgårelsen innebär inte någon annan ändring i fråga om dessa tjänster än den som följer av att de nuvarande statliga tjänsterna ersätts av tjänster hos VLL.

I prop. 1978/79: 41 (s. 15) biträdde dåvarande chefen för utbildningsdepartementet förslaget om att ersätta tjänsterna som assistenttandläkare med nya tandläkartjänster – med arbetsnamnet avdelningstandläkare – för tandvård och klinisk handledning. Därvid framhölls (s. 16) att tjänsterna borde bli föremål för förhandlingar mellan staten och folktandvårdshuvudmännen. SFN avser att återkomma i denna fråga efter bl. a. förhandlingar med berörda folktandvårdshuvudmän.

Enligt bilaga A skall också – i likhet med vad som gäller enligt samarbetsavtalet om läkarutbildning och forskning – personal som anställs uteslutande för tandläkarutbildning och forskning liksom timarvoden för undervisning bekostas helt av staten.

I fråga om de professorstjänster som är förenade med tandläkartjänster (regelmässigt övertandläkartjänster) innebär uppgörelsen att VLL – i likhet med vad som gäller beträffande de kliniska professorstjänsterna vid de medicinska fakulteterna – bereds tillfälle att yttra sig i tillsättningsärendena. Vidare skall universitetet samråda med VLL vid tillsättningen av lärare som tillika är biträdande övertandläkare eller övertandläkare.

VLL skall ersätta staten för de verkliga kostnaderna för uppdragstillägg till professorer och lärare för uppdrag som övertandläkare eller biträdande övertandläkare. Universitetet skall betala ersättning till VLL med 20 procent av VLL:s lönekostnader för tjänsterna som assistenttandläkare.

Avtalet om ekonomisk reglering i samband med ändrat huvudmannaskap för tandvården vid universitetet i Umeå, m. m. innehåller bl. a. – i syfte att underläta en smidig övergång – regler om vad som skall gälla under tiden mellan det att avtalet slutligt godkänts och huvudmannaskapskiftet den 1 januari 1987. Vidare anges vissa belopp i kostnadsläget maj 1984 som skall ligga till grund för kommande förhandlingar om statlig driftersättning till VLL enligt bestämmelserna i 7 § samarbetsavtalet.

I uppgörelsen regleras också ett antal olika byggnadsfrågor. Flera av dessa omfattas av bestämmelserna om statlig investeringsersättning enligt gällande avtal om samarbete om läkarutbildning och forskning. Av praktiska skäl har parterna funnit en slutreglering av dessa frågor i detta sammanhang ändamålsenlig. Detsamma gäller vissa planerade byggnadsarbeten för statens rättsläkarstation i Umeå.

Ovannämnda nybyggnad ID togs i bruk under första kvartalet 1984. Kostnaderna för byggnaden har uppgått till ca 83 milj. kr., vilket är väsentligt lägre än som ursprungligen beräknats. Drygt 60 procent av lokalerna i byggnaden är avsedda för den kliniskt odontologiska verksamheten. Statlig investeringsersättning har enligt tidigare träffade överenskommelser betalats ut med utgångspunkt däri (se prop. 1981/82: 101 bil. 2, SOU 29, rskr 143).

Planeringen av byggnad ID utgick från att befintlig byggnad IA skulle rustas upp och inrymma en stor del av lokalerna för den kliniskt odontologiska verksamheten samt från det av riksdagen tidigare beslutade intaget av 100 nybörjare per år. Byggnad ID har utrustats för det intag av 80 nybörjare per år som inleddes höstterminen 1981. Upprustningen av byggnad IA har inte påbörjats.

Som nämnts ovan har lokalplaneringen setts över med anledning av att

riksdagen fr. o. m. budgetåret 1984/85 fastställt planeringsramen för tandläkarlinjen vid universitetet i Umeå till 60 nybörjarplatser per år. Denna översyn har utförts av VLL och nämnden för undervisningssjukhusens utbyggande (NUU) i samråd med universitetet. Det förslag som översynen resulterade i har legat till grund för en överenskommelse den 25 juni 1985, som SFN överlämnat till regeringen med skrivelse den 26 juni 1985 och som godkänts av regeringen den 22 augusti 1985. Förslaget, som framgår av ritningar daterade den 24 juni 1985, har karaktären av principförslag och skall bearbetas ytterligare i samband med projekteringen.

I en promemoria som var fogad till SFN:s nyssnämnda skrivelse den 26 juni 1985 har redovisats att nämnda förslag bl. a. innebär att tandhygienistutbildningen, för vilken VLL är huvudman, överflyttas från en annan byggnad vid regionsjukhuset till lokaler inom byggnaderna 1A och 1D. För huvuddelen av den kliniska delen av denna utbildning kan nya lokaler i byggnad 1D utnyttjas i befintligt skick. Härigenom reduceras behovet av ändringsarbeten inom byggnad 1D avsevärt jämfört med andra tänkbara alternativ.

Vid översynen av lokalplaneringen har en strävan varit att koncentrera de tandvårdande funktionerna till de nya lokalerna i byggnad 1D. Koncentrationen syftar till att åstadkomma såväl driftmässiga vinster som till att minska kostnaderna för ombyggnaden av byggnad 1A.

Av ovannämnda promemoria framgår också att översynen – jämfört med de planer som utgick från ett intag av 100 nybörjare per år – medfört en minskning av lokalytorna för odontologisk verksamhet som sammanlagt motsvarar ett våningsplan i byggnad 1A (ca 1 120 m² bruksarea) och de lokaler som friställs i byggnad 11 (ca 770 m² bruksarea).

Av promemorian framgår också, att kostnaderna för ombyggnaden av de lokaler inom byggnad 1A som avses för odontologisk verksamhet hade uppskattats till 25-30 milj. kr. Kostnaderna för ändringsarbetena inom byggnad 1D hade uppskattats till ca 3 milj. kr. För fast installerad tandvårdsutrustning som behöver anskaffas i samband med ombyggnad av byggnad 1A hade kostnaderna preliminärt uppskattats till ca 6 milj. kr. Huvuddelen av detta belopp avser utrustning för odontologisk röntgendiagnostik och operationsavdelningen för oral kirurgi.

Den nu träffade uppgörelsen innehåller en slutlig reglering av statens ersättning till VLL för bl. a. ovannämnda byggnads- och utrustningskostnader. Även samtliga övriga ekonomiska mellanhavanden mellan staten och VLL som avser den verksamhet som VLL skall överta regleras slutligt.

Hemställan

SFN hemställer att regeringen godkänner vad som överenskommit i det överlämnade protokollet och avtalen samt vidtar de övriga åtgärder – bl. a. de författningsändringar som åsyftas i anmärkning 1 till 1.5 i bilaga A till samarbetsavtalet – som kan föranledas därav.

Sedan Västerbottens läns landsting godkänt vad som överenskommit i den här redovisade uppgörelsen och beslutet vunnit laga kraft, kommer SFN att anmäla detta till utbildningsdepartementet.

Beslut i detta ärende har fattats av ledamöterna Englund, ordförande, Jonsson, vice ordförande, Ahlenius, Dahl och Luttröpp. Vid den slutliga handläggningen närvar suppleanterna De Geer, Stenfors och Warolén samt byrådirektören Jelf, föredragande. Vidare har i ärendets slutliga handläggning deltagit experten kanslichefen Nygren.

Svante Englund

Hans Jelf

Prop. 1985/86: 68   Protokoll, fört vid förhandlingar den 4 september 1985 mellan statens förhandlingsnämnd och företrädare för Västerbottens läns landstingskommun om ändrat huvudmannaskap för tandvården vid universitetet i Umeå, m. m.

Närvarande: *Statens förhandlingnämnd (SFN)*: Överdirektören Svante Englund, Kanslichefen Alf Nygren, Byrådirektören Hans Jelf, *Västerbottens läns landstingskommun (VLL)*: Landstingsrådet Hilding Lövbom, Riksdagsmannen Börje Hörnlund, Landstingsdirektören Sverker Norlén, Tandvårdschefen Peter Ollinen, Chfskontrollanten Aage Nilsson, 1:e sekreteraren Göte Edelryd.

Det antecknas att riksdagen vid behandling av prop. 1978/79: 41 om tandläkarnas utbildning m. m. (UbU 1978/79: 23, rskr 1978/79: 205) godkänt vad som förordats i propositionen om överförande av viss tandvård till landstingskommunalt/kommunalt huvudmannaskap samt att regeringen den 23 maj 1979 uppdragit åt SFN att förhandla härom.

1 §

Parterna är ense om att

1. utvecklingen av den odontologiska utbildningen och forskningen vid universitetet i Umeå liksom av tandvården i Västerbottens län bäst främjas genom att VLL övertar huvudmannaskapet för den tandvård som universitetet nu bedriver,
2. huvudmannaskapsförändringen skall ske den 1 januari 1987,
3. VLL:s resurser för tandvård i fortsättningen enligt samarbetsavtal skall stå till förfogande för utbildning och forskning vid universitetet i Umeå.

2 §

Parterna enas om att träffa

1. avtal om ändrat huvudmannaskap för tandvården vid universitetet i Umeå (*bilaga 1*),
2. avtal om samarbete om tandläkarutbildning och forskning i Umeå (*bilaga 2*),
3. avtal om ekonomisk reglering i samband med ändrat huvudmannaskap för tandvården vid universitetet i Umeå, m. m. (*bilaga 3*).

3 §

Vad som överenskommits i detta protokoll samt i bilagda avtal gäller under förbehåll att det godkänns av regeringen och av Västerbottens läns landsting genom beslut som vinner laga kraft.

Detta protokoll är upprättat i två exemplar, av vilka parterna tagit var sitt. Prop. 1985/86: 68

Vid protokollet

Hans Jelf

Justeras

Svante Englund

Hilding Lövbom

Avtal om ändrat huvudmannaskap för tandvården vid universitetet i Umeå, 1985-09-04

Avtal

mellan svenska staten och Västerbottens läns landstingskommun om ändrat huvudmannaskap för tandvården vid universitetet i Umeå.

1 §

Västerbottens läns landstingskommun (VLL) övertar från staten den 1 januari 1987 huvudmannaskapet för den tandvård och den tandsköterskeutbildning som universitetet i Umeå bedriver i anslutning till den odontologiska utbildningen och forskningen.

Anmärkning

Staten och VLL träffar denna dag avtal om samarbete om tandläkarutbildning och forskning i Umeå (samarbetsavtalet).

2 §

Arbetstagare vid universitetet, som är anställda inom den övertagna verksamheten denna dag och alljämt är det den 31 december 1986, skall erbjudas anställning från och med den 1 januari 1987 hos VLL som vederbörande skäligen bör kunna godta. Detsamma skall gälla den som universitetet i samråd med VLL anställer efter det att detta avtal träffats.

VLL:s åtaganden enligt första stycket avser dock inte arbetstagare vars anställning enligt vad som gäller denna dag skall upphöra den 31 december 1986 eller tidigare.

Vid fördelning av framtida pensionskostnader för arbetstagare som enligt första stycket övergår till anställning hos VLL skall det regelsystem (punkt 1-8 och 10) tillämpas varom överenskommelse träffats den 6 maj 1981 mellan budgetdepartementet samt Landstingsförbundet och Svenska kommunförbundet.

Anmärkningar

1. Parterna förutsätter att universitetet och VLL omgående tar upp sådant samråd som avses i första stycket. Samrådet kan avse viss tjänst eller viss grupp av tjänster.
2. Bestämmelserna gäller inte personal som avses i 1.1 och 1.3 bilaga A till samarbetsavtalet.

3 §

Staten överläter på VLL dels alla till universitetet hörande och vid överta-

gandet befintliga inventarier och annan utrustning samt driftförnödenheter för den i 1 § avsedda verksamheten, dels sådan universitetet tillhörig utrustning som VLL skall tillhandahålla för utbildningen och forskningen enligt 4 § samarbetsavtalet.

VLL inträder vidare i universitetets rättigheter och skyldigheter vad gäller journalhandlingar inom den övertagna verksamheten.

Alla till universitetet hörande, vid övertagandet befintliga konstverk inom lokalerna för den övertagna verksamheten behålls av staten men deponeras tills vidare – intill dess annat överenskommes – hos VLL för prydnad av dessa lokaler.

4 §

VLL inträder i statens rättigheter och skyldigheter enligt de avtal (motsvarande) som efter utgången av år 1986 gäller för den övertagna verksamheten. Detta skall dock inte gälla avtal som rör förhållandet mellan arbetsgivare och arbetstagar.

5 §

Detta avtal gäller under förutsättning av godkännande som anges i 3 § protokoll, fört vid förhandlingar denna dag mellan parterna om ändrat huvudmannaskap för tandvården vid universitetet i Umeå.

Detta avtal är upprättat i två exemplar, av vilka parterna tagit var sitt.

Stockholm den 4 september 1985

För svenska staten
Statens förhandlingsnämnd

Svante Englund
Hans Jelf

För Västerbottens läns
landstingskommun

Hilding Lövbom
/Sverker Norlén

Avtal om samarbete om tandläkarutbildning och forskning i Umeå, 1985-09-04

Avtal

mellan svenska staten och Västerbottens läns landstingskommun om samarbete om tandläkarutbildning och forskning i Umeå.

Staten är huvudman för den grundläggande högskoleutbildningen på tandläkarlinjen (tandläkarutbildning) samt för den forskarutbildning och forskning som bedrivs inom högskolan (forskning). Bestämmelser om dessa verksamheter finns i högskolelagen och andra författningar.

Västerbottens läns landstingskommun (VLL) är huvudman för folktandvården och skall planera all tandvård inom landstingsområdet. Bestämmelser härom finns i tandvårdslagen och andra författningar.

Tandläkarutbildningen och forskningen inom de kliniskt odontologiska ämnesområdena är integrerade med tandvård. Enligt beslut av riksdagen år 1979 skall den tandvård som staten hittills bedrivit i anslutning till tandläkarutbildning och forskning föras över till landstingskommunalt huvudmannaskap. Staten och VLL har denna dag träffat avtal om att VLL den 1 januari 1987 övertar huvudmannaskapet för den tandvård som universitetet i Umeå nu bedriver.

Mot den angivna bakgrunden enas parterna om att följande skall gälla för samarbetet mellan staten och VLL inom de kliniskt odontologiska ämnesområdena.

1 §

Tandläkarutbildning och forskning inom de kliniskt odontologiska ämnesområdena vid universitetet i Umeå får bedrivas inom VLL:s tandvårdsorganisation.

Moment i tandläkarutbildningen får i den ordning som VLL och universitetet kommer överens om förläggas till enhet inom VLL:s hälso- och sjukvårdsorganisation.

2 §

VLL och universitetet skall samråda vid tillämpningen av detta avtal, bland annat om hur ekonomiska och andra resurser av gemensamt intresse skall utnyttjas. Överenskommelse skall träffas mellan VLL och universitetet om formerna för sådant samråd.

3 §

De föreskrifter som VLL meddelar för verksamheten vid enhet inom tandvården skall i tillämpliga delar gälla även för där verksamma arbetstare och studerande vid universitetet.

4 §

För tandläkarutbildningens och forskningens behov skall VLL tillhandahålla personal, lokaler och utrustning samt övriga nyttigheter och annan service med iakttagande av vad som följer av bilaga A till detta avtal.

5 §

Tandläkarutbildningens omfattning och inriktning grundas på det antal nybörjarplatser som fastställs av riksdagen samt på fastställda utbildningsplaner.

Om under avtalsperioden väsentlig ändring sker av antalet utbildningsplatser eller av utbildningsplanerna, är parterna överens om att ta upp förhandlingar om konsekvenserna därav.

Anmärkning

Riksdagen har fastställt antalet nybörjarplatser för tandläkarlinjen vid universitetet i Umeå till 60 per år.

6 §

Forskningen får bedrivas inom ramen för de resurser som tillhandahålls av universitetet och de resurser som VLL skall tillhandahålla enligt 4 §.

VLL:s medgivande skall inhämtas, innan sådana forskningsprojekt påbörjas som ställer särskilda krav på tandvårdens resurser.

Forskning får inte utan VLL:s medgivande bedrivas inom tandvårdsorganisationen av annan än den som är knuten till universitetets odontologiska fakultet.

I den ordning som VLL och universitetet kommer överens om får odontologisk forskning även förläggas till enhet inom VLL:s hälso- och sjukvårdsorganisation.

Sådana kliniska forskningsaktiviteter som kräver särskilda resurser i form av exempelvis lokaler eller utrustning skall koncentreras till de enheter inom tandvården som är förlagda till området för regionsjukhuset i Umeå. Ordinarie och extra ordinarie tjänst som professor vid universitetets odontologiska fakultet får vara placerad vid sådan enhet.

7 §

För VLL:s åtaganden enligt detta avtal lämnar staten

dels driftersättning som skall fastställas enligt särskild överenskommelse med beaktande av bland annat antalet utbildningsplatser, fastställda utbildningsplaner och befintlig forskningsorganisation samt intäkterna i den tandvårdande verksamheten,

dels investeringsersättning enligt 1.-3. nedan.

1. Statlig investeringsersättning utgår för ombyggnad av och utrustningsanskaffning till lokaler inom området för regionsjukhuset i Umeå för

tandvårdsverksamhet samt därmed integrerad tandläkarutbildning och odontologisk forskning. Detsamma gäller foto-, TV- eller AV-service åt dessa verksamheter men inte andra tjänande enheter såsom tandteknikerlaboratorier samt enheter för service och underhåll av tandvårdsutrustning.

2. I fråga om investeringsersättning enligt 1. ovan tillämpas bestämmelserna i punkterna 1.2, 1.3 och 2-8 i bilaga 1.2 till avtalet den 26 april 1984 om samarbete om läkarutbildning och forskning med den ändringen att den i bilaga 1.2 C angivna beloppsgränsen skall vara 50 000 kr.

Vid tillämpningen av punkt 8 skall hänsyn även tas till investeringar som staten gjort men inte till sådana investeringsersättningar för byggnadsarbeten som betalats ut i anledning av avtalet den 15 mars 1976 om upplåtelse av lokaler för tandhygienistutbildning m. m. i Umeå eller som avser de lokaler vid Norrlandsgatan i Umeå som tidigare varit upplåtna för den odontologiska verksamheten vid universitetet.

3. Fråga om statlig investeringsersättning för ny- eller tillbyggnad som kan bli aktuell för den verksamhet som avses i 1. ovan avgörs efter förhandling mellan staten och VLL.

8 §

Avtalet gäller från och med den 1 januari 1987 till och med den 31 december 1992. Om avtalet inte sägs upp senast fem år före avtalstidens utgång, förlängs det att gälla ytterligare ett år i sänder med enahanda uppsägningstid.

Anmärkning

Om avtalet den 26 april 1984 om samarbete om läkarutbildning och forskning ändras, är parterna överens om att ta upp förhandlingar om ändring av detta avtal.

9 §

Detta avtal gäller under förutsättning av godkännande som anges i 3 § protokoll, fört vid förhandlingar denna dag mellan parterna om ändrat huvudmannaskap för tandvården vid universitetet i Umeå.

Detta avtal är upprättat i två exemplar, av vilka parterna tagit var sitt.

Stockholm den 4 september 1985

För svenska staten
Statens förhandlingsnämnd

Svante Englund
Hans Jelf

För Västerbottens läns
landstingskommun

Hilding Lövbom
/Sverker Norlén

Bilaga A till avtal 1985-09-04 om samarbete om tandläkarutbildning och forskning i Umeå.

Bestämmelser om resurser för tandläkarutbildningens och forskningens behov.

1. Personal

- 1.1 Personal som anställs uteslutande för tandläkarutbildning eller forskning liksom timarvoden för undervisning bekostas helt av staten.
- 1.2 VLL svarar gentemot staten för att varje av VLL anställd tandläkare vid de enheter inom tandvården som är förlagda till området för regionsjukhuset i Umeå i erforderlig omfattning står till förfogande dels för att handleda studerande på tandläkarlinjen, dels för att inom sitt verksamhetsområde, i den mån VLL medger det, ombesörja den undervisning och den examination som behövs för att tandläkarutbildningen skall kunna bedrivas på ett ändamålsenligt sätt.
- 1.3 Sådan tjänst som professor eller lärare som är förenad med tandläkartjänst inom VLL: s tandvårdsorganisation inrättas av staten efter samråd med VLL.

På förslag till sådan tjänst som avses i första stycket får uppföras endast den som uppfyller behörighetskraven för tandläkartjänsten eller som förklarats behörig till tjänsten i den ordning som staten bestämmer.

I fråga om tjänst som professor skall tjänsteförslagsnämnden bereda VLL: s förvaltningsutskott eller annat organ som VLL bestämmer tillfälle att, såvitt avser den tandvårdande verksamheten, yttra sig över de sökande som tjänsteförslagsnämnden anser främst bör komma i fråga till tjänsten.

Innan tjänst som lärare tillsätts skall universitetet samråda med VLL i former som överenskommes mellan universitetet och VLL.

Anmärkning

I högskoleförordningen finns bestämmelser om ifrågavarande tjänster, bland annat om krav på klinisk skicklighet och om sådan skicklighet som befodringsgrund.

- 1.4 Staten bekostar avlöningsförmåner vid de tjänster som avses i 1.3 om inte annat senare överenskommes mellan staten och VLL.

VLL ersätter staten för de verkliga kostnaderna (inkl. lönekostnadspålägg och kostnader för vikarier) för uppdragstillägg till professorer och lärare för uppdrag som övertandläkare eller biträdande övertandläkare.

VLL ersätter vidare staten för de kostnader som direkt föranleds av den tandvårdande verksamheten och som avser dels andra lönetillägg än uppdragstillägg, dels på sådana tillägg belöpande del av tjänstledighetstillägg, semesterlönetillägg och semestertillägg, dels kostnadsersättningar.

- 1.5 VLL inrättar tjänster som assistenttandläkare med arbetsuppgifter m. m. som motsvarar vad som gäller för tjänster som assistenttandläkare vid universitetet. Antalet tjänster och fördelningen av deras

tjänstgöring på olika enheter bestäms i den ordning som överenskommes mellan VLL och universitetet.

Tjänst som assistenttandläkare anställs – om inte annat senare överenskommes mellan parterna – med förordnande tills vidare för högst tre år i sänder.

Innan VLL tillsätter tjänst som assistenttandläkare skall VLL samråda med universitetet i former som överenskommes mellan universitetet och VLL.

Som befordringsgrund vid tillsättning av tjänst som assistenttandläkare gäller graden av sådan klinisk, pedagogisk, vetenskaplig och annan skicklighet som är av betydelse för tjänsten.

För VLL:s lönekostnader (inklusive det tillägg för sociala avgifter m. m. som VLL tillämpar och kostnader för vikarier) för ifrågavarande tjänster som assistenttandläkare betalar universitetet ersättning med 20 procent.

Universitetets ersättning till VLL för kostnaderna för sådana avlöningsförmåner som åsyftas i sista stycket 1.4 ovan skall motsvara de verkliga kostnaderna om de inte föränleds av tandvårdens behov utan av sådana arbetsuppgifter för utbildningens och forskningens behov som särskilt påkallats av universitetet.

Anmärkingar

1. Parterna utgår från att de författningsändringar genomförs som bestämmelsen i andra stycket kan kräva.
2. VLL skall den 1 januari 1987 – om inte annat överenskommes mellan VLL och universitetet – inrätta tjänster som assistenttandläkare till det antal och med de tidsbegränsningar som följer den av universitetet gjorda planeringen för en successiv minskning av antalet sådana tjänster.
3. Erbjudande om anställning hos VLL som avses i 2 § huvudmannaskapsavtalet skall – om inte annat följer av bestämmelserna där eller av 2. ovan – för assistenttandläkare vid universitetet avse ytterligare tid så att den löpande förordnandeperioden uppgår till sammanlagt tre år.

1.6 Ersättningar enligt 1.4 och 1.5 ovan rekvideras av respektive universitet och VLL på grundval av faktiskt utbetalda belopp kvartalsvis i efterskott inom femton dagar efter kvartalsskifte. Betalning skall ske inom trettio dagar.

2. Utrustning m. m.

VLL:s åtaganden vad gäller utrustning för forskningens behov avser endast vedertagen grundutrustning vid enhet inom området för regionsjukhuset i Umeå.

Det åligger inte VLL att tillhandahålla förbrukningsartiklar för demonstrationsändamål och sådant material som erfordras för djurförsök och särskilda forskningsprojekt.

Med begreppet vedertagen grundutrustning för forskningens behov åsyftas sådan utrustning som är användbar inte endast för ett eller annat speciellt forskningsprojekt utan för olika projekt av beskaffenhet att kunna genomföras med tillämpning av gängse teknik och metodik. Samma principella begränsning av VLL:s skyldigheter som enligt ovan gäller i fråga om utrustning skall även gälla tandläkarutbildningens och forskningens försörjning med nyttigheter av olika slag.

Avtal om ekonomisk reglering i samband med ändrat huvudmannaskap för tandvården vid universitetet i Umeå, m. m.
1985-09-04

Avtal

mellan svenska staten och Västerbottens läns landstingskommun om ekonomisk reglering i samband med ändrat huvudmannaskap för tandvården vid universitetet i Umeå, m. m.

Mellan staten och Västerbottens läns landstingskommun (VLL) har denna dag träffats dels avtal om ändrat huvudmannaskap för tandvården vid universitetet i Umeå (huvudmannaskapsavtalet), dels avtal om samarbete om tandläkarutbildning och forskning i Umeå (samarbetsavtalet).

Huvudmannaskapsavtalet innebär bland annat att VLL den 1 januari 1987 övertar huvudmannaskapet för den tandvård som universitetet bedriver i anslutning till den odontologiska utbildningen och forskningen.

1 §

Avtalet den 4 februari 1975 om samarbete om tandläkarutbildning m. m. i Västerbottens län (1975 års avtal) skall gälla till och med år 1986 om inte annat följer av detta avtal.

2 §

Så snart detta avtal slutligt godkänts skall till och med år 1986 – utan hinder av eljest gällande bestämmelser – för den verksamhet som VLL skall överta enligt 1 § huvudmannaskapsavtalet gälla följande.

1. Ärenden som avser verksamheten handläggs i universitetsstyrelsens ställe av en tandvårdsnämnd som består av sju ledamöter. Ordförande och två av ledamöterna utses av universitetsstyrelsen. Vice ordförande och tre av ledamöterna utses av VLL.
2. Beslut om godkännande, ändring eller uppsägning av sådant avtal (motvarande) som avses i 4 § huvudmannaskapsavtalet fattas av VLL, om inte VLL överlämnar till tandvårdsnämnden att fatta sådant beslut.
3. Beslut om anställning vid universitetet för verksamheten får endast avse tid längst till och med den 31 december 1986. VLL får överlämna till tandvårdsnämnden att besluta om anställning hos VLL för tid därefter.
4. I fråga om tjänst som professor eller lärare tillämpas bestämmelserna i 1.3 bilaga A till samarbetsavtalet.
5. Bestämmelserna i 9 och 10 §§ 1975 års avtal tillämpas inte. I stället för 9 § 1975 års avtal tillämpas 2 § samarbetsavtalet.
6. VLL och universitetet skall träffa överenskommelse om de personal- och ekonomiska åtgärder som kan behövas.

För tiden den 1 juli—den 31 december 1986 skall — utan hinder av eljest gällande bestämmelser — för den verksamhet som VLL skall överta enligt 1 § huvudmannaskapsavtalet gälla följande.

1. Inkomst- och utgiftsstat för verksamheten fastställs av VLL.
2. Staten skall — utöver vad som följer av 13 § nedan — av kostnaderna för verksamheten svara för

dels 12 500 000 kr. i kostnadsläget maj 1984 samt ett tilläggsbelopp som skall fastställas i särskild överenskommelse mellan parterna och som skall bestämmas med utgångspunkt i skillnaden mellan nämnda kostnadsläge och kostnadsläget andra halvåret 1986.

dels behållningen vid utgången av budgetåret 1985/86 på delposterna till universitetet i Umeå under reservationsanslaget Vissa tandvårds-kostnader.

3. VLL:s bidrag till kostnaderna för verksamheten skall efter avdrag för de belopp som avses i 2. ovan utgöra skillnaden mellan inkomsterna och utgifterna. Bidraget skall betalas ut i den takt som fordras för att täcka medelsbehovet. Eventuellt överskott skall tillfalla VLL.
4. VLL och universitetet får komma överens om undantag från och ändring av bestämmelserna i 2—5 §§ 1975 års avtal.

4 §

Med ändring av 4 § avtalet den 17 januari 1985 om tandteknikerutbildning i Umeå skall VLL från och med den 1 juli 1986 stå för respektive erhålla alla utgifter och inkomster som hänför sig till praktiktjänstgöring för de elever som påbörjat sin tandteknikerutbildning under statligt huvudmannaskap för utbildningen.

5 §

Följande inkomster som hänför sig till tiden före den 1 juli 1986 skall tillfalla staten, nämligen

dels ersättningar från allmän försäkringskassa,

dels VLL:s ersättningar enligt 4 och 5 §§ 1975 års avtal.

Alla inkomster i övrigt och alla utgifter som härrör från den verksamhet som VLL skall överta enligt 1 § huvudmannaskapsavtalet och som inte reglerats före den 1 januari 1987 skall tillkomma respektive falla på VLL.

Anmärkning

Bland utgifterna ingår exempelvis avlöningsförmåner inklusive kompensationsledighet och outtagna semesterdagar.

6 §

Bestämmelserna i 5 § avtalet den 26 april 1984 om läkarutbildning och forskning i Umeå skall — om inte annat senare överenskommes mellan

parterna – från och med den 1 januari 1987 gälla även ämnesområdet odontologisk teknologi. Nämda bestämmelser upphör samtidigt att gälla för ämnesområdet oral mikrobiologi, som tillhör de kliniskt odontologiska ämnesområdena och som därmed omfattas av bestämmelserna i samarbetsavtalet.

7 §

Som grund för kommande förhandlingar om statlig driftersättning enligt 7 § samarbetsavtalet skall ligga följande ersättningsbelopp i kostnadsläget maj 1984. Beloppen har fastställts med utgångspunkt i bl. a. den minskning av antalet utbildningsplatser som följer av att antalet nybörjarplatser från och med läsåret 1984/85 minskats från 40 till 30 per termin.

<i>Kalenderår</i>	<i>Driftersättning</i>
1987	27 000 000 kronor
1988	25 000 000 kronor
1989	24 000 000 kronor

8 §

VLL åtar sig att i samråd med nämnden för undervisningsjukhusens utbyggnad (NUU) slutföra projekteringen av och utföra planerade byggnadsarbeten för den odontologiska verksamheten

dels inom byggnaderna 1A och 1D i huvudsaklig överensstämmelse med det förslag som avses i 1 § förhandlingsprotokollet den 25 juni 1985,

dels inom våningarna 3 och 4 trappor i byggnad 5B i huvudsaklig överensstämmelse med föreliggande ritningsförslag daterade den 3 april 1985 (avser lokaler för odontologisk teknologi).

9 §

Så snart detta avtal slutligt godkänts skall 4 § samarbetsavtalet tillämpas vad gäller tillhandahållande av möbler och annan inredning samt fast installerad tandvårdsutrustning i stället för 5 § förhandlingsprotokollet den 3 april 1981 om den fortsatta projekteringen av lokaler för tandläkarutbildningen i Umeå, m. m.

För anskaffning av utrustning som avses i första stycket och som betalts efter den 15 augusti 1985 skall statlig investeringsersättning utgå med tillämpning av 7 § samarbetsavtalet i stället för 5 § nyssnämnda protokoll.

10 §

VLL:s åtagande enligt 4 § samarbetsavtalet och enligt de bestämmelser som avses i 6 § ovan gäller i fråga om tillhandahållande av utrustning endast i den mån medel för anskaffningarna inte beräknats i universitetets skrivelse den 16 november 1984 till utrustningsnämnden för universitet och högskolor.

Anmärkning

Parterna förutsätter, att de belopp som ställts till förfogande i anledning av nyssnämnda skrivelse kommer att disponeras så att under de närmaste åren anspråk inte kommer att ställas på VLL som innebär mer betydande utgifter för utrustning för utbildningens och forskningens behov.

Parterna förutsätter vidare att NUU, universitetet och VLL omgående tar upp samråd om hur de belopp som avses i första stycket skall disponeras. Om enighet därvid inte kan uppnås, avser parterna att ta upp de förhandlingar som detta kan föranleda.

11 §

VLL åtar sig att i samråd med NUU projektera och utföra byggnadsarbeten för statens rättsmedicinska verksamhet

dels vad gäller obduktionslokalerna inom suterrängvåningen i byggnad 5A i huvudsaklig överenskommelse med föreliggande ritningsförslag daterat den 3 september 1985.

dels vad gäller kontors- och laboratorielokaler m. m. inom den del av våning 6 trappor i byggnad 1A som angetts som disponibel i det förslag som avses i 1 § förhandlingsprotokollet den 25 juni 1985.

12 §

De lokaler inom byggnad 1A som inte till följd av vad som sägs i 8 och 11 §§ skall disponeras för odontologisk eller rättsmedicinsk verksamhet skall – om inte annat senare överenskommes mellan parterna – användas för regionsjukhusets behov. Vid tillämpning av bestämmelserna om statlig investeringsersättning enligt 8 § avtalet den 26 april 1984 om samarbete om läkarutbildning och forskning skall ersättningen beräknas med utgångspunkt i en nettokostnad för byggnadsarbetena inom byggnad 1A av 5 000 000 kr. per våningsplan i den mån frågan om sådan ersättning inte slutligt regleras i 15 § nedan.

13 §

1. De avtal som anges i 5 och 6 §§ förhandlingsprotokollet den 20 augusti 1984 liksom övriga bestämmelser i 5–7 §§ nämnda protokoll skall tillämpas även under år 1986 med de ändringar som föranleds av de byggnadsarbeten som avses i 8 och 11 §§ ovan samt av att upplåtelsen av lokaler inom våning 5 trappor i byggnad 5B upphört.

I stället för de ersättningsbelopp som anges i 5–7 §§ nämnda protokoll skall som slutlig ersättning – utöver utbetalningar *a conto* enligt 2 § förhandlingsprotokollet den 25 juni 1985 – för åren 1985 och 1986 följande belopp efter rekvisition betalas ut till VLI., nämligen

dels före den 15 september 1986 3 800 000 kr. av universitetet (odontologisk verksamhet) och 115 000 kr. av socialstyrelsen (rättsmedicinsk verksamhet)

dels vad gäller byggnad 6K av universitetet 190 000 kr. före den 15 februari 1986 och 445 000 kr. före den 15 september 1986.

2. Staten avstår från sina krav på VLL som avser ersättning för att arbetarskyddsstyrelsen tillhandahållit samt – i enlighet med de principer som hittills tillämpats – till och med år 1986 tillhandhåller resurser för VLL:s yrkesmedicinska verksamhet.

Anmärkning

Parterna skall fortsätta förhandlingarna om vad som efter år 1986 skall gälla för lokalerna för rättsmedicinsk verksamhet och för lokalerna i byggnad 6K samt för samarbetet mellan staten och VLL om yrkesmedicinsk verksamhet.

14 §

Följande avtal och överenskommelser upphör – i förekommande fall i de delar de alljämt är giltiga – att gälla vid utgången av år 1986

1. Avtalet den 4 februari 1975 om samarbete om tandläkarutbildning m. m. i Västerbottens län.
2. Avtalet den 15 mars 1976 om upplåtelse av lokaler för tandhygienistutbildning m. m. i Umeå.
3. Förhandlingsprotokollet den 3 april 1981 om den fortsatta projekteringen av lokaler för tandläkarutbildningen i Umeå, m. m.
4. Förhandlingsprotokollet den 15 oktober 1981 om ny- och ombyggnad av lokaler för tandläkarutbildning i Umeå.
5. Förhandlingsprotokollet den 20 augusti 1984 om lokaler för tandläkarutbildningen i Umeå, m. m.
6. Förhandlingsprotokollet den 25 juni 1985 om projektering av ombyggnad av lokaler för tandläkarutbildning i Umeå, m. m.

Vid utgången av år 1986 upphör även samtliga övriga avtal och överenskommelser som träffats för reglering av samarbetet mellan staten och VLL om den verksamhet som avses i 1 § huvudmannaskapsavtalet.

15 §

Staten betalar till VLL efter rekvisition ut följande belopp

11 000 000 kr. före den 15 februari 1986,

10 000 000 kr. före den 15 februari 1987,

8 000 000 kr. före den 15 februari 1988,

6 000 000 kr. när ombyggnaden av operationslokalerna för oral kirurgi i byggnad 1A färdigställts,

6 000 000 kr. när ombyggnaden av lokalerna för odontologisk röntgendiagnostik i byggnad 1A färdigställts,

6 000 000 kr. när samtliga byggnadsarbeten inom byggnaderna 1A och 1D som avses i 8 § ovan färdigställts,

1 000 000 kr. när de byggnadsarbeten för odontologisk teknologi inom byggnad 5B som avses i 8 § ovan färdigställts,

750 000 kr. när den ombyggnad av obduktionslokaler för rättsmedicinsk verksamhet som avses i 11 § ovan färdigställts,

1 250 000 kr. när lokaler för rättsmedicinsk verksamhet inom våning 6 trappor i byggnad 1A enligt vad som anges i 11 § ovan färdigställts och 250 000 kr. när de bibliotekslokaler inom våning 9 trappor i byggnad 3A som avses i 3 § 2. förhandlingsprotokollet den 20 augusti 1984 färdigställts.

Genom ovan angivna utbetalningar blir bland annat VLL:s krav på statlig investeringsersättning – utöver vad NUU betalt ut före den 15 augusti 1985 för följande kostnader slutligt reglerade.

1. Byggnadskostnaderna för nybyggnaden 1D och de byggnadsarbeten som avses i 8 § ovan samt de kostnader som avses i 3 § förhandlingsprotokollet den 20 augusti 1984 liksom de för byggnad 1A gemensamma ventilations- och energisparåtgärder som avses i 4 § nyssnämnda protokoll.
2. Kostnaderna för konstnärlig utsmyckning av de lokaler inom byggnaderna 1A och 1D som avses för odontologisk verksamhet.
3. Byggnadskostnaderna för anordnande av lokaler för rättsmedicinsk verksamhet inom byggnaderna 1A och 5A enligt 11 § ovan.
4. Kostnaderna för anskaffning av inredning och utrustning enligt bestämmelserna i 9 § ovan i den mån de inte täcks av statlig investeringsersättning enligt 7 § samarbetsavtalet.
5. Byggnadskostnaderna för nybyggnaden för psykiatri och rättspsykiatri (inklusive ersättning enligt 2 § avtalet den 14 mars 1974 om lokaler för statens rättspsykiatriska klinik i Umeå).
6. Kostnaderna för till- och ombyggnaden av byggnad 2–4 inklusive anordnande av de lokaler inom våning 1 trappa för patientbunden isotopdiagnostik som avses i NUU:s skrivelse till VLL den 8 februari 1985.
7. Kostnaderna för ombyggnaden av byggnad 7.
8. Kostnaderna för den ombyggnad av lokaler för klinisk kemi som avses i NUU:s skrivelse till VLL den 4 april 1984.
9. Kostnaderna för byggnadsarbeten inom våning 1 trappa i byggnad 1B och västra delen av våning 4 trappor i byggnad 1A enligt ritningsförslag daterade den 1 februari 1985 samt inom västra delen av våning 2 trappor i byggnad 1A enligt föreliggande ritningsförslag daterat den 3 april 1985.
10. Kostnaderna för gemensamma ventilations- och energisparåtgärder för byggnad 3A enligt en promemoria daterad den 1 mars 1985.

Genom ovan angivna utbetalningar och vad som avtalats i 8 § ovan sker också en slutlig reglering av de frågor som avses i anmärkningen till 6 § avtalet den 17 januari 1985 om tandteknikerutbildning i Umeå.

Anmärkning

Om avtalet den 26 april 1984 om samarbete om läkarutbildning och forskning ändras vad gäller bestämmelserna om statlig investeringsersättning, är parterna ense om att ta upp förhandlingar om de ändringar som detta kan föranleda av de ersättningsbelopp som anges ovan.

Genom utbetalning av de belopp som anges i 15 § och vad parterna i övrigt överenskommit denna dag sker – utöver vad som anges i 15 § och med de undantag som följer av 7 § 2. samarbetsavtalet – även i övrigt en fullständig och slutlig reglering av samtliga ekonomiska mellanhavanden mellan staten och VLL som grundar sig på nu gällande eller tidigare avtal och överenskommelser som avser den verksamhet som VLL skall överta enligt 1 § huvudmannaskapsavtalet eller på de avtal och överenskommelser i övrigt som anges i 13 och 14 §§ ovan.

17 §

Detta avtal gäller under förutsättning av godkännande som anges i 3 § protokoll, fört vid förhandlingar denna dag mellan parterna om ändrat huvudmannaskap för tandvården vid universitetet i Umeå.

Detta avtal är upprättat i två exemplar, av vilka parterna tagit var sitt.

Stockholm den 4 september 1985

För svenska staten
Statens förhandlingsnämnd

Svante Englund
Hans Jelf

För Västerbottens läns
landstingskommun

Hilding Lövbom
/Sverker Norlén

Innehållsförteckning

Propositionens huvudsakliga innehåll	1
Utdrag ur protokoll vid regeringssammanträde	2
1. Avtal om ändrat huvudmannaskap för tandvården vid universitetet i Umeå	2
2. Föredragandens överväganden	3
3. Hemställan	5
4. Beslut	6
Bilaga 1 Statens förhandlingsnämnds skrivelse	7
Protokoll 1985-09-04 om ändrat huvudmannaskap för tandvården vid universitetet i Umeå	14
Bilaga 1 till protokoll 1985-09-04 (Avtal om ändrat huvudmannaskap för tandvården vid universitetet i Umeå)	16
Bilaga 2 till protokoll 1985-09-04 (Avtal om samarbete om tandläkarutbildning och forskning i Umeå)	18
Bilaga 3 till protokoll 1985-09-04 (Avtal om ekonomisk reglering i samband med ändrat huvudmannaskap för tandvården vid universitetet i Umeå, m. m.)	24

